

Parlamentul României

Senat

Declarație politică adresată de către domnul senator: Robe Liviu Sorin

Circumscripția electorală: nr.6, Bistrița-Năsăud

Grup parlamentar: Neafiliat

Ședința Senatului din data de: 14.10.2026

Deprecierea leului și urgența unui Guvern cu puteri depline

Stimați colegi,

În ultimele luni, românii au început să simtă tot mai puternic efectele unei economii aflate sub presiune. Unul dintre semnalele cele mai vizibile este deprecierea leului. La 5 ianuarie 2026, cursul de referință era de 5,0905 lei pentru un euro, la 9 octombrie, ajunsese la 5,3414 lei. În mai puțin de un an, euro s-a scumpit cu aproape 25 de bani, adică aproximativ 4,9%. La o obligație de plată de 1.000 de euro, diferența depășește 250 de lei. Cursul de schimb nu explică singur scumpirile din economie, dar pierderea de valoare a monedei naționale pune o presiune suplimentară asupra puterii de cumpărare.

Această presiune ajunge, direct sau indirect, în cheltuielile fiecărei familii. Bunurile importate, alimentele, medicamentele, piesele de schimb, echipamentele și transportul pot deveni mai scumpe atunci când importatorii plătesc mai mulți lei pentru aceeași valoare în valută. La carburanți, prețul depinde și de cotațiile internaționale ale petrolului, de dolar și de fiscalitate, însă deprecierea leului poate amplifica anumite costuri. Facturile la utilități și cheltuielile de întreținere resimt, la rândul lor, efectele costurilor de achiziție și ale contractelor legate de valută. Pentru cetățean, toate acestea se traduc într-un singur lucru: îi rămân mai puțini bani la sfârșitul lunii.

Problema este însă mai profundă decât evoluția cursului. România continuă să aibă deficite publice ridicate și un necesar mare de finanțare. Este adevărat că, în primele șapte luni ale anului

2026, deficitul bugetar s-a redus față de aceeași perioadă a anului trecut. Acest progres trebuie recunoscut, dar nu confundat cu rezolvarea dezechilibrelor structurale. Potrivit Ministerului Finanțelor, datoria publică depășise pragul de 60% din produsul intern brut încă din primul trimestru, iar pentru sfârșitul anului 2026 era estimată la aproximativ 61,8% din PIB. Într-o economie cu creștere slabă, orice șoc suplimentar și orice întârziere a deciziilor bugetare pot îngusta și mai mult spațiul de acțiune al statului.

Iar prețul îndatorării este din ce în ce mai greu de ignorat. Numai în primele șapte luni din 2026, România a plătit 40,12 miliarde de lei cu titlu de dobânzi la datoria publică, cu 26,5% mai mult decât în perioada similară din 2025. Vorbim despre bani care nu mai pot fi utilizați pentru investiții, servicii publice sau reducerea poverii fiscale. Nu putem afirma că finanțele publice au devenit deja nesustenabile, dar o dinamică în care necesarul de împrumut și costul datoriei rămân ridicate poate împinge bugetul spre o situație tot mai dificil de susținut.

Riscul este confirmat și de evaluările externe. La 2 octombrie, Standard & Poor's a menținut ratingul suveran al României la BBB-, dar cu perspectivă negativă. Și Fitch, și Moody's mențin perspective negative. România se află astfel pe ultima treaptă a categoriei recomandate investițiilor, la un singur pas de calificativele speculative, cunoscute drept „junk”. Retrogradarea nu s-a produs, însă avertismentul este cât se poate de serios. O eventuală coborâre sub pragul investițional ar putea crește costurile noilor împrumuturi și ar afecta încrederea investitorilor. S&P a indicat expres că prelungirea blocajului privind formarea Guvernului poate compromite reducerea deficitelor în anii următori.

Dincolo de ratinguri și de piețele financiare, blocajul politic produce deja efecte asupra funcționării instituțiilor. România nu a adoptat încă nicio rectificare bugetară în 2026, deși numeroși ordonatori de credite au nevoie de ajustarea alocărilor. În sănătate, au fost semnalate dificultăți în aprovizionarea cu medicamente și chiar în asigurarea combustibilului pentru unele servicii de ambulanță. Potrivit informațiilor prezentate public la 7 octombrie, necesarul suplimentar al sistemului sanitar până la sfârșitul anului era estimat la aproape 980 de milioane de lei. În prag de iarnă, și administrațiile locale riscă să întâmpine dificultăți în achitarea utilităților și în asigurarea serviciilor publice esențiale.

Rectificarea bugetară nu este un simplu exercițiu contabil și nici un pretext pentru majorarea necontrolată a cheltuielilor. Este instrumentul prin care resursele existente pot fi reasezate în funcție de necesitățile reale, iar instituțiile care asigură servicii indispensabile pot primi creditele bugetare de care au nevoie. Fără această intervenție, pot exista bani neutilizați într-o parte a administrației și lipsuri acute în alta. O rectificare responsabilă trebuie însă însoțită de

prioritizarea cheltuielilor, de transparență și de păstrarea țăintelor de reducere a deficitului, nu de amânarea problemelor pentru anul viitor.

Tocmai de aceea, România are nevoie de un Guvern cu puteri depline, învestit de Parlament și capabil să își asume deciziile necesare. Un Guvern al cărui mandat a încetat poate administra treburile curente, dar are atribuții constituționale limitate și nu poate folosi instrumentele legislative ale unui Executiv cu mandat deplin, inclusiv ordonanțele necesare rectificării bugetare. În același timp, trebuie pregătit un buget credibil pentru 2027, continuată consolidarea fiscală, protejate investițiile și valorificate fondurile europene. Aceste obiective nu pot depinde la nesfârșit de soluții provizorii și de negocieri politice fără rezultat.

Nu cerem un cec în alb pentru niciun partid și pentru nicio formulă de guvernare. Cerem funcționarea normală a statului și asumarea răspunderii pentru decizii care nu mai suportă amânare. Formarea unui Guvern cu puteri depline nu va întâri, de la sine, leul, nu va reduce peste noapte dobânzile și nu va rezolva instantaneu lipsurile bugetare. Dar poate pune la dispoziția României instrumentele necesare pentru adoptarea rectificării, stabilirea priorităților și prezentarea unui plan fiscal credibil. Fiecare lună de incertitudine riscă să se transforme în costuri mai mari pentru stat, facturi mai apăsătoare pentru cetățeni și servicii publice mai fragile. Avem nevoie de responsabilitate instituțională, de decizie și de un Executiv care să poată guverna, nu doar administra criza.

Vă mulțumesc!

Senator Liviu Sorin ROBE

BISTRIȚA-NĂSĂUD